

Kartläggning av

Barn- och ungdomskultur i skolan 2017–2018

Kultur- och fritidsavdelningen
Region Gotland
Våren 2019

Innehåll

1. Inledning	3
1.1 Metod och material	3
1.1.1 Aktörerna	3
1.1.2 Enkätens utformning	5
1.1.3 Skolorna i undersökningen	5
1.2 Källkritik	6
2. Undersökning	7
2.1 Aktiviteterna	7
2.1.1 Aktiviteternas spridning och elevernas deltagande 2017-2018	10
2.2 Förskolornas aktiviteter och geografiska spridning	12
2.3 Grundskolorna	14
2.3.1 Grundskolornas storlek i relation till deltagande	14
2.3.2 Grundskolornas geografiska placering i relation till deltagande	17
2.3.3 Grundskolornas deltagande i relation till åldersgrupper	18
2.4 Gymnasiets deltagande	18
2.5 Friskolornas deltagande jämfört med de kommunala skolornas deltagande	20
2.6 Skapande skola	20
3. Resultat	23
4. Avslutande och reflekterande diskussion	24

1. Inledning

I Region Gotlands kulturplan 2017–2020 finns ett mål om att ta fram en kulturgaranti för barn och ungdomar i skolan på Gotland. Kulturgarantin ska innebära möjligheter att aktivt delta i kulturaktiviteter genom skolan samt att få ta del av ett varierat utbud av professionella kulturupplevelser på skoltid.¹

I den gotländska kulturgarantin, som ska verka som en bro mellan kulturen och skolan, betonas två mål: likvärdighet och samordning. Dessa konkretiseras genom att garantin, som är ett basutbud av kulturaktiviteter, kontinuerligt ska nå *alla barn på Gotland*, samt att det ska ske genom en samordnad väg in i förskola och skola. Aktiviteterna ska inordnas i skolans ordinarie verksamhet och uppdrag och vara ett stöd i skolans arbete. För att säkra kvalitet, utveckling och långsiktighet är målsättningen att en utvecklad samverkan mellan skola, kulturskola och kulturaktörer sker.²

För att kunna arbeta fram ett förslag till kulturgaranti behövdes en kartläggning som syftade till att ta reda på i vilken mån barn och ungdomar på Gotland tar del av professionella kulturaktiviteter genom skolan. Kartläggningen gjordes under januari till april 2019 och utfördes på uppdrag av Kultur- och fritidsavdelningen.

1.1 Metod och material

Kartläggningen bygger på en kvantitativ undersökning riktad till professionella kulturaktörer på ön och fokuserar på de aktiviteter de haft för skolelever under åren 2017–2018. Det empiriska materialet samlades till stor del in genom en enkät. Enkäten fungerade som ett rapporteringsverktyg där kulturinstitutionerna kunde redovisa de aktiviteter de haft för barn och unga i skolan under 2017 och 2018. Det digitala verktyg som användes var Artologik – Survey & Report. Enkäten öppnades den 4 februari 2019 och sista svarsdatum sattes först till den 21 februari. Datumet fick sedan förlängas till den 1 mars då få hade svarat – trots upprepade påminnelser. Ändock saknades många aktörers svar när enkäten stängde och dessa fick sedan manuellt samlas in, något som tog tid och ökade risken för felmarginaler. Insamlingen av material pågick på grund av dessa förseningar ända fram till den 21 mars.

1.1.1 Aktörerna

De aktörer som ombads delta i kartläggningen var: *Biblioteken på Gotland, Danskonsulenterna, Film på Gotland, Gotlands Museum (Inkluderar Fornsalen och Konstmuseet), Gotlandsmusiken, Hemslöjdskonsulenterna, Kulturarvskonsulenterna, Konstkonsulenterna, Kulturskolan, Kultur-och fritidsavdelningen Region Gotland, Scenkonstkonsulenterna samt Fenomenalen Science Center.*

Fenomenalen svarade inte alls och lämnades därför på grund av tidsbristen utanför undersökningen. Det kan dessutom hävdas att deras verksamhet inte klassas som kultur då de är ett Science center och mer inriktat på teknik och naturvetenskap.

---

¹ Region Gotland, Kulturplan 2017–2020, s. 48.

² Ibid.

På grund av missförstånd svarade inte heller Biblioteken på Gotland under enkätiden. Med anledning av att de har en stor roll för litteraturen i skolan gjordes ett försök att samla in deras aktiviteter manuellt via mejl. Kontakt togs med folkbiblioteken på Gotland då det hade krävts ett mycket omfattande arbete att kontakta respektive skolbibliotek.

Till en början diskuterades huruvida behovet av litteratur är tillgodosett för alla barn- och unga i skolan på Gotland då alla ska ha tillgång till bibliotek. Enligt 2 kap. § 36 skollagen (SFS 2010:800) ”ska eleverna i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ha tillgång till skolbibliotek.”³ Folkbiblioteken ska dessutom enligt § 8 bibliotekslagen (SFS 2013:801) ”ägna särskild uppmärksamhet åt barn och ungdomar...”⁴ Alla grundskolor på Gotland ska enligt Region Gotlands biblioteksplan 2014–2017 ha ett skolbibliotek. Alla grundskolor har även en lärarbibliotekarie med ansvar för respektive skolbibliotek. Målgruppen för skolbiblioteken är förskola, grundskola och särskola. På tre ställen på Gotland finns intrigerade folk- och skolbibliotek: Fårösunds bibliotek, Gråbo bibliotek samt Havdhem bibliotek. I biblioteksplanen framgår att skolbiblioteken fungerar kraftfullast där det finns anställd bibliotekspersonal. De flesta av lärarbibliotekarierna har ingen eller mycket lite tid för skolbiblioteksansvaret. Bokbussen spelar också en roll som skolbibliotek då den besöker många landsbygdsskolor och förskolor.⁵

Att ha tillgång till böcker och att eleverna själva läser kan dock här inte sägas vara samma sak som att ha tillgång till professionella litteraturaktiviteter i skolan. På samma sätt som konstformen musik inte kan anses vara tillgodosedd för att skolan har en musiksal eller konst för att det finns en bildsal etc. Material från Biblioteken på Gotlands inhämtades slutligen från sju⁶ av de tio folkbiblioteken på Gotland samt bokbussen. De bibliotek som inte svarade och därför inte deltar i kartläggningen var Korpen samt Fårösund (Gotlands länsbibliotek ingår inte i undersökningen då det inte är ett fysiskt bibliotek). Vilket naturligtvis kan falla ut negativt, i kartläggningen, för skolorna i Fårösundstrakten.

På Almedalsbiblioteket erbjuds förskolor aktiviteten Sagostund. Dessa behöver förskolorna inte anmäla sig till och det har därför inte kunnat mätas i denna kartläggning.

En del bibliotek rapporterade aktiviteter som sker på skollov och fritidshem. De har helt och hållet strukits från undersökningen då kartläggningen syftar till aktiviteter på skoltid. Mottagningsverksamheten Lotsen ingår inte heller i kartläggningen. Även om den kan behöva tillgodoses i en kulturgaranti.

Skapande skola (finansierat av Kulturrådet) har analyserats separat och redovisas i kap 2.6.

---

³ SFS: 2010:800 2 kap § 36.

⁴ SFS: 2013:801 § 8.

⁵ Region Gotland Bibliotek för alla – Biblioteksplan för Region Gotland 2014–2017.

⁶ Almedalsbiblioteket, Gråbo bibliotek, Roma bibliotek, Slite bibliotek, Klintehamn bibliotek, Hemse bibliotek, Burgsviks bibliotek.

1.1.2 Enkätens utformning

I enkäten ombads aktörerna rapportera de aktiviteter, en och en, som de haft för barn- och unga i skolan under 2017 respektive 2018. *Skolbio* räknades exempelvis som en aktivitet oavsett hur många gånger den genomförts eller vilken film som visades. Det som för varje aktivitet skulle rapporteras var sedan följande:

- Eventuell medarrangör.
- Vem besökte vem? Kom eleverna till aktören eller tvärt om.
- Hur deltog eleverna? Publik, medskapande eller själva.
- Av vilken konstart var aktiviteten. Dans, Film, Hantverk, Konst, Kulturarv, Litteratur, Multikultur, Musik. Teater, Annat.
- Vilken var målgruppen? Förskolan, Lågstadiet (F-3), Mellanstadiet (4-6), Högstadiet (7-9), Gymnasiet.
- Vilka skolor deltog i aktiviteten? Förskolorna, Grundskolorna och Gymnasieskolorna fanns sedan att kryssa in en och en.
- Antal elever som sammanlagt deltog i aktiviteten.

1.1.3 Skolorna i undersökningen

På Gotland finns det 62 förskolor, 41 kommunala skolor och 21 friskolor. Av de 62 förskolorna ligger 31 stycken i Visby. Av de 31 förskolorna i Visby är 12 stycken friskolor. Av de 31 förskolorna som ligger på övriga Gotland är nio stycken friskolor. I förskolan på Gotland finns det läsåret 2018/2019 2089 barn.⁷

Det finns 36 stycken grundskolor på Gotland, när Grundsärskolan räknas som en egen skola. 31 kommunala och fem friskolor. Av de 36 grundskolorna ligger 15 i Visby. Fyra av de fem friskolorna ligger i Visby. Nio av grundskolorna har Högstadium. I grundskolan på Gotland finns det läsåret 2018/2019 6247 barn.⁸

I undersökningen ingår tre gymnasieskolor: kommunala Wisbygymnasiet och Gymnasiesärskolan samt friskolan Gutegymnasiet. Alla skolorna ligger i Visby med undantag för Wisbygymnasiets naturbruksprogram som har sin verksamhet i Roma. Wisbygymnasiet har 1510 elever läsåret 2018/2019 och har 17 program.⁹ Friskolan Gutegymnasiet har 272 elever läsåret 2018/2019 och nio program.¹⁰

Uppgifterna för för- och grundskolor är hämtade från Region Gotland. Uppgifterna om gymnasieskolorna är hämtade från Skolverkets elevstatistik.

---

⁷ Björklund, Ann-Britt, Utbildning och arbetslivsförvaltningen, Region Gotland. 2019-04-12. Siffrorna redovisas i Excel-filen med materialet till kartläggningen.

⁸ Region Gotland hemsida.

⁹ Skolverkets statistik. Tillgänglig genom www.skolverket.se

¹⁰ Ibid.

1.2 Källkritik

Att insamlandet av materialet skedde på flera olika sätt har redan sagts kunna öka felmarginalen. Av de aktiviteter som rapporterades kom ungefär hälften in via enkäten. Genom den gick det att få ett samlat resultat men när resterande uppgifter skulle läggas till blev risken större för missförstånd och felberäkningar då flera lämnade in ”obearbetat” material, ibland i form av lösa anteckningar. Ibland har även samma aktivitet rapporterats av flera personer. Att reda ut målgrupper, antal elever, skolor och konstform har i flera fall legat på kartläggningens utförare.

Aktiviteternas konstform har i vissa fall inte varit självklara. I enkäten fick uppgiftslämnarna välja på *Konst, Litteratur, Teater, Film, Dans, Hantverk, Kulturarv, Musik, Multikultur* och *Annat*. Med *Konst* menas här främst bildkonst och skulptur. *Multikultur* innebär att aktiviteten utgjordes av flera olika konstarter. I de fall där uppgiftslämnaren angivit en konstform har den använts. I några fall, där uppgiftslämnaren inte angivit konstform, har aktiviteten tilldelats den konstform som stämte mest överens med aktiviteten för att alla inte ska hamna under Multikultur. I tabell Fig 2:1 och Fig. 2:2 nedan redovisas aktiviteternas konstformer och det bör på så vis inte finnas några oklarheter kring vilka aktiviteter som ingår i respektive konstform.

Ålderskategorierna sattes till de olika stadierna i skolan Förskola, Låg- mellan och högstadiet samt Gymnasiet (Anges som F, L, M, H och G i undersökningen). Alla grundsärskolor lades under *Grundsärskolan* och alla gymnasiesärskolor under *Gymnasiesärskolan*. Enkäten gav därför inte svar på enskilda klassers medverkan och således kan det inte utläsas om alla mellanstadieelever på en enskild skola tog del av en aktivitet eller om bara en av mellanstadieklasserna gjorde det. Att kartlägga klassvis hade krävt en mer omfattande undersökning och tidsrymd. Syftet med kartläggningen är dessutom att få en övergripande bild av kulturen i skolan och åldersintervallerna sattes därefter.

I några fall har uppgiftslämnarna haft svårt att skilja på F-klass och Förskola. F-klass ingår i Lågstadiet. Detta verkar dock i slutändan inte lett till något negativt i analyserandet av materialet.

I tabellerna Fig. 2:1 och Fig. 2:2 anges de åldersgrupper som *deltog* i aktiviteterna. Även om en aktivitet skulle kunna rikta sig till en ytterligare målgrupp.

I fallet med Skapande skola fanns materialet enbart efter läsår. På grund av det har en uppdelning gjorts för att kunna omforma läsåren till kalenderåren 2017 och 2018. Det kan ha skapat en viss felmarginalen åren emellan.

2. Undersökning

2.1 Aktiviteterna

På följande två sidor, i tabellerna Fig.2:1 och Fig.2:2, redovisas de aktiviteter som rapporterades för 2017 respektive 2018. Där anges även aktiviteternas konstform, hur eleverna deltog i aktiviteten, var aktiviteten utfördes, hur många barn som deltog samt vilka åldersgrupper som deltog.

Fig. 2:1 Aktivitet 2017	Konstform	Deltagande	Plats	Antal barn	Målgrupp
Järnålderskola på Stavgard	Hantverk	Medskap/själva	Hos aktör	270	M, H
Snacka konst	Konst	Medskap/Publik	Hos aktör	40	L, M, H, G
Arts School day	Multikultur	Publik	Hos aktör	540	H
Hej Salam	Multikultur	Medskap/Publik	I skolan	280	L, M, H
Skolprogram Gotlands Museum	Kulturarv	Medskap/Publik/Själva	Hos aktör	3567	F, L, M, H, G
Visning och workshop i utställningen Stay Sharp	Hantverk	Publik/ Själva	Hos aktör	159	M, H
Skolavslutningskonsert	Musik	Publik	I skolan	450	G
Barnkonserter	Musik	Publik	Hos aktör	275	F, L, M
Musik och informationsturné Imagine	Musik	Publik	I skolan	665	H, G
Skolkonserter	Musik	Publik	I skolan	3497	L, M, G
Barnmusikaler	Musik	Medskapande	I skolan	1795	L, M
Skolbio	Film	Publik	Hos aktör	2464	L, M, H, G
Bok blir film	Film	Medskapande/ Själva	I skolan	70	M
Artiklarna	Dans	Medskapande	Hos aktör	677	M
Att bossa en bitch	Teater	Publik	Hos aktör	879	H, G
Lilla stora livet	Teater	Publik	Hos aktör	1059	L, M
Eli & Rio	Dans	Publik	I skolan	60	F, L
Blick	Annat***	Medskapande	Hos aktör	190	L, M, H, G**
Äta själv	Teater	Publik	Hos aktör	224	F
Bokens dag	Litteratur	Publik	Hos aktör	500	G
Sagostunder	Litteratur	Publik	Hos aktör	412	F, L
Biblioteksintroduktion *	Litteratur	Publik	Hos aktör	135	F, L, H, G
Amusé variété	Teater	Publik	Hos aktör	70	F
Läsmedaljsläsning	Litteratur	Medskapande	Hos aktör	30	L
Poesiuppläsning	Litteratur	Medskapande	Hos aktör	30	M
Filmvisning poesi	Multikultur	Själva	Hos aktör	35	M

Högläsning	Litteratur	Publik	Hos aktör	20	L
Kultur i skolan – musikal	Musik	Medskapande/ Själv	I skolan	30	L
Musik & dans	Multikultur	Medskapande/ Själv	I skolan	45	L, M
Kulturstunder	Multikultur	Medskapande/ Själv	I skolan	60	F
Utställning Planetskötarna	Annat	Medskapande	Hos aktör	49	L
Bysens hämnd	Teater	Publik	I skolan	1187	F
Bokprat	Litteratur	Publik	Hos aktör	1145	L, M, H
Totalt: 33 olika aktiviteter				20 909	

*I detta begrepp ingår det som olika bibliotek rapporterat som: Biblioteksintroduktion, Klassbesök, samt Biblioteksvisning.

**Gymnasieskolan

*** Poetisk Cirkus

Fig. 2:2 Aktivitet 2018

Konstform   Deltagande   Plats   Antal barn   Målgrupp

	Konstform	Deltagande	Plats	Antal barn	Målgrupp
Vi är här	Dans	Publik	Hos aktör	510	H, G
Skolsamtal om scenkonst och Vi är här	Multikultur	Medskapande	I skolan	30	G
Arts School day	Multikultur	Publik	Hos aktör	650	H
Visning Bakom grönskan	Konst	Publik	Hos aktör	20	G
Hej Salam	Multikultur	Medskap/Publik	I skolan	1070	L, M, H, G
Skolprogram Gotlands Museum	Kulturarv	Medskap/Publik/Själv	Hos aktör	3700	F, L, M, H, G
Skolavslutningskonsert	Musik	Publik	I skolan	425	G
Dansa en bok	Dans	Medskapande	I skolan	50	F
Musik och informationsturné Imagine	Musik	Publik	I skolan	300	H, G
Skolkonserter	Musik	Publik	I skolan	4295	F, L, M, H, G
Barnmusikaler	Musik	Medskapande	I skolan	1810	L, M
Skolbio	Film	Publik	Hos aktör	2699	L, M, H, G
Bok blir film	Film	Medskapande/ Själv	I skolan	21	M
Gutasagan	Dans	Publik	Hos aktör	800	L, M, G**
Intergalactic underwater Palace	Dans	Publik	Hos aktör	380	M, G
Lyckobarnet	Teater	Publik	Hos aktör	1820	L, G**
Måntornet	Teater	Publik	Hos aktör/I skolan	990	F
Hjärnpunka	Teater	Publik	Hos aktör	1521	M, H
Bokens dag	Litteratur	Publik	Hos aktör	540	G
Sagostund	Litteratur	Publik	Hos aktör	310	F
Biblioteksintroduktion *	Litteratur	Publik	Hos aktör	101	L, H, G
Läsmedaljsläsning	Litteratur	Medskapande	Hos aktör	30	L

Poesiuppläsning	Litteratur	Medskapande	Hos aktör	30	M
Högläsning	Litteratur	Publik	Hos aktör	62	L, M
Drama, musik, rytm	Multikultur	Medskapande	I skolan	60	F
Klassorkester El sistema	Musik	Medskapande	I skolan	72	L
Körsång El sistema	Musik	Medskapande/ Sjelva	I skolan	37	L
Kulturstunder	Multikultur	Medskapande/ Sjelva	I skolan	70	F
Vatten sopor dans och musik	Multikultur	Medskapande/ Sjelva	I skolan	60	F
Utställning Planetskötarna	Annat	Medskapande	Hos aktör	40	L
Boklek	Litteratur	Medskapande	Hos aktör	35	L
Bokprat	Litteratur	Publik	Hos aktör	923	L, M, H, G
Totalt: 32 olika aktiviteter				23 461	

*I detta begrepp ingår det som olika bibliotek rapporterat som: Biblioteksintroduktion, Klassbesök, samt Biblioteksvisning.
 **Gymnasiesärskolan

Fig. 2:3 Aktiviteternas spridning i konstarter 2017.

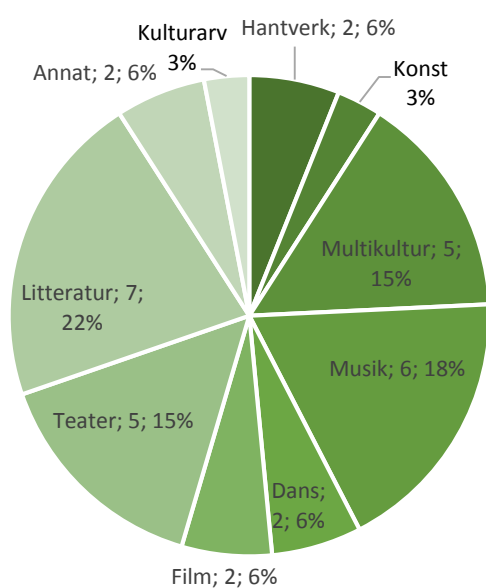
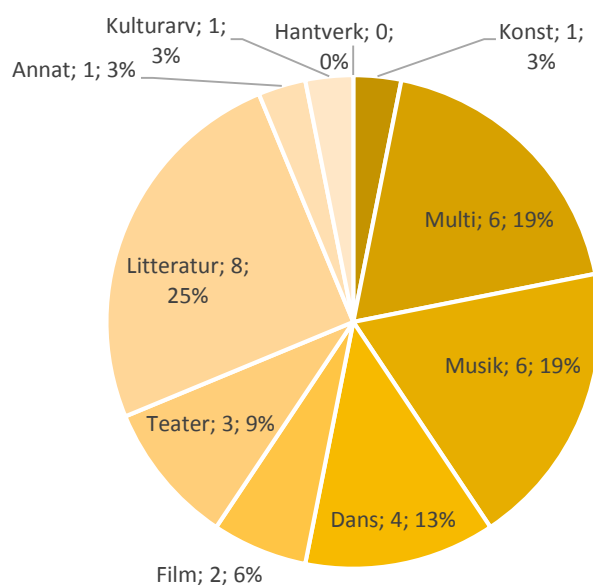

Fig. 2:4 Aktiviteternas spridning i konstarter 2018.

2.1.1 Aktiviteternas spridning och elevernas deltagande 2017–2018

Fördelningen av konstarter (Fig. 2:3 och Fig. 2:4) ser väldigt lik ut under åren 2017 och 2018. Den största förändringen är att *Hantverk* helt försvinner som konststart under 2018 då inga aktiviteter gjordes i konstarten (något som bekräftats av hemslöjdskonsulenterna). Hemslöjdskonsulenterna bjöd dock in skolorna till en visning av utställningen Humlan Flyger på Konstmuseet men ingen skola valde att delta i aktiviteten.¹¹ *Konst* och *Kulturarv* hamnar under båda åren på en mycket låg nivå. Skillnaden dem emellan är dock avsevärd när man också tar in hur många elever som tagit del av konstarten. Under *Kulturarv* finns bara en aktivitet respektive år men 16–17 % av eleverna¹² tog del av aktiviteten (Fig. 2:5 och Fig. 2:6). Samtidigt representerades *Konst* också bara av en aktivitet per år men där en väldigt liten grupp elever tog del av den: 0% i båda fallen (40 respektive 20 elever). En sak som måste tas i beaktande vad det gäller konsten är att två av de tre aktiviteter Konstkonsulenterna rapporterade 2017 och 2018 faller in underkonststarten *Multikultur* (Hej Salam och Art School Day).

Musik är den konststart som flest tog del av. Den representerades även av ett stort antal aktiviteter.

Fig. 2:5 Antal elever som tagit del av konststart 2017.

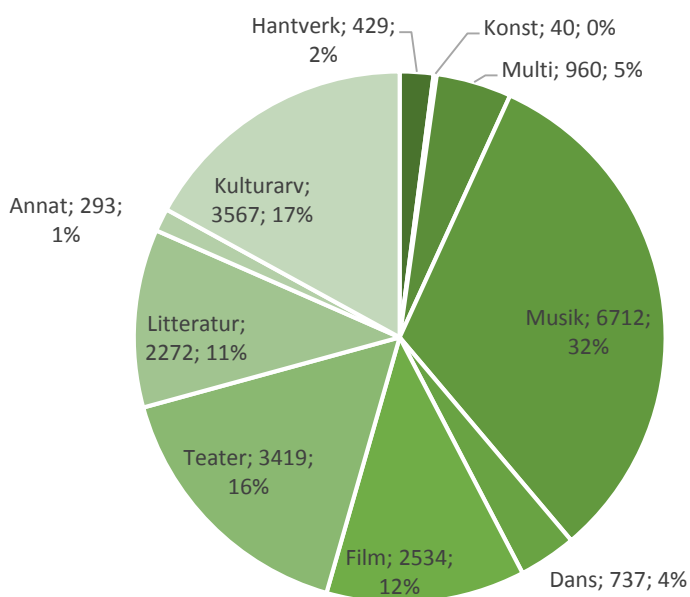
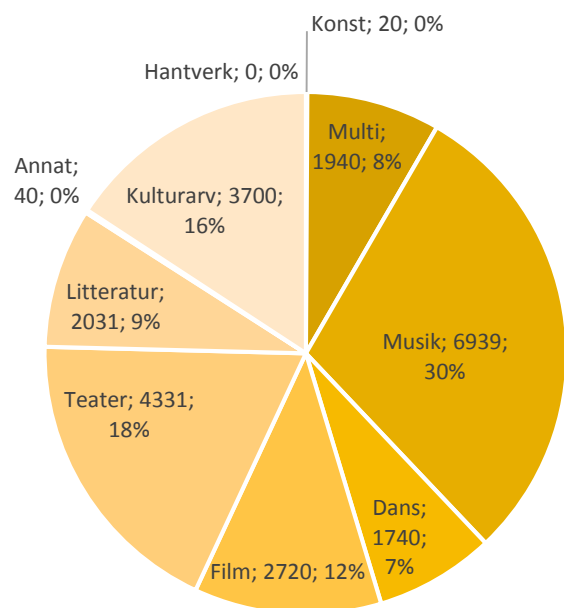

Fig 2:6 Antal elever som tagit del av konststart 2018.

¹¹ Norling Anso, Hemslöjdskonsulent, 2019-03-21.

¹² 16 och 17% av de 20909 elever år 2017 och 23461 elever 2018 som sammanlagt deltog i aktiviteter. Se Fig. 2:1 och Fig. 2:2.

Fig. 2:7 Hur eleverna deltog i aktiviteten 2017.

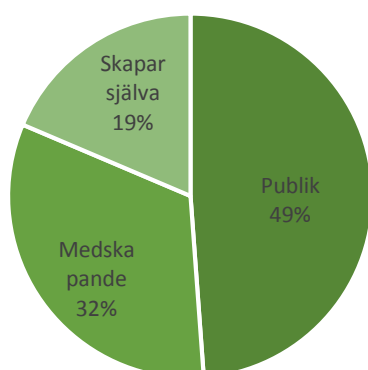
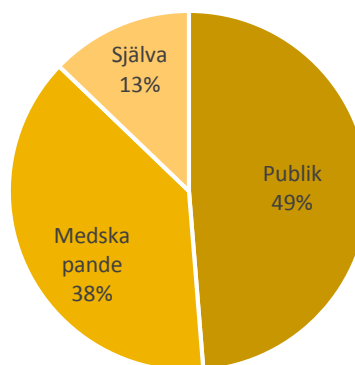

Fig. 2:8 Hur eleverna deltog i aktiviteten 2018.

Kartläggningen visar tydligt att det absolut vanligaste deltagandet, under både 2017 och 2018 var att eleverna var publik (Fig. 2:7 och Fig. 2:8). Ofta gick *medskapande* och att *skapa själva* hand i hand. Att eleverna helt skapade själva var det mest ovanliga.

Fig. 2:9 Aktiviteternas spridning i målgrupper 2017.

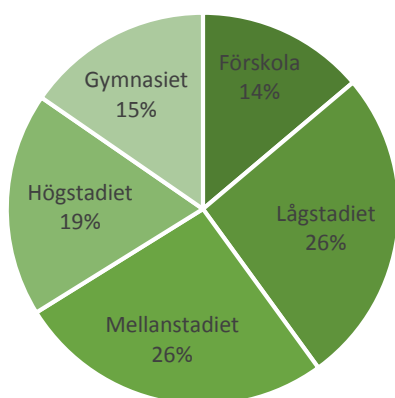
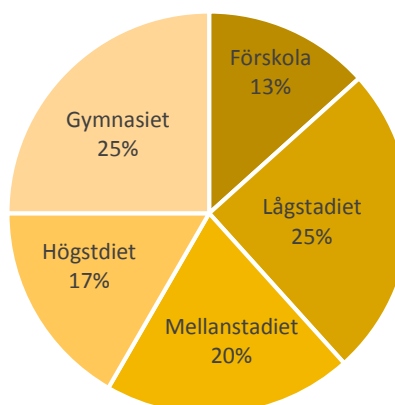

Fig. 2:10 Aktiviteternas spridning i målgrupper 2018.

Diagrammen Fig. 2:9 och Fig. 2:10 visar att de aktiviteter som fanns för elever att ta del av riktade sig i stor mån lika mycket till alla åldersgrupper. Dessa diagram redovisar dock inte hur stor andel av respektive målgrupp som tog del av en aktivitet. Trots att exempelvis 13 % av alla aktiviteter 2018 riktade sig till förskola kan det innebära att bara en förskola deltog i aktiviteten. Det visar dock på att utbudet fanns från aktörernas sida, något som är grundläggande att veta.

2.2 Förskolornas aktiviteter och geografiska spridning.

Undersökningen visar att förskolorna överlag var den elevgrupp som minst tog del av kulturutbudet. Många förskolor tog inte del av något alls. De förskolor som var mest aktiva har deltagit i tre olika aktiviteter under ett år. Precis samma uppsättning konstarter fanns representerade hos förskolorna 2017 och 2018: Dans, Kulturarv, Litteratur, Multikultur, Musik och Teater. I förskolan på Gotland finns det 2018/2019 2089 stycken barn.

Av 62 förskolor (41 kommunala, 21 friskolor):

2017

Antal aktiviteter:	0	1	2	3
Antal förskolor:	18	36	7	1
Andel i procent:	29%	58%	11%	2%

2018

Antal aktiviteter:	0	1	2	3
Antal förskolor:	31	16	10	5
Andel i procent:	50%	26%	16%	8%

2017

Enbart en förskola deltog i tre aktiviteter: Kommunala Bullerbyn i Visby.

Av de sju förskolor som deltog i två aktiviteter ligger tre, 43%, i Visby. Övriga ligger i Dalhem, Fårösund, Klintehamn, Roma och Sanda. Alla dessa skolor är kommunala.

Av de 36 förskolor som deltog i en aktivitet ligger 15 stycken, 42%, i Visby. Resterande är spridda över hela ön.

Totalt sett, av de 44 förskolor som deltog i aktiviteter ligger 19 stycken, 43%, i Visby.

Av de 18 förskolor som *inte deltog* i någon aktivitet ligger 12 stycken, 66%, i Visby. Övriga är spridda över Kräklingbo, Hogrän, Vibble, Fardhem och Ljugarn. Av de 18 förskolor som inte deltog i någon aktivitet var 12 stycken friskolor; 66%.

2018

Av de fem förskolor som deltagit i tre aktiviteter ligger fyra, 80%, i Visby (utanför innerstaden) Den sista ligger i Vibble vilket är i närheten av Visby. Alla dessa är kommunala.

Av de 10 förskolor som har deltagit i två aktiviteter är den geografiska spridningen mycket större. Där ligger 30% i Visby (tre förskolor). Resterande ligger i Fårösund, Garda, Lärbro, Roma, Slite, Väskinde och Vibble (Västerhejde) och får på så sätt geografiskt representera hela ön. Alla dessa skolor är kommunala.

Hälften, 50%, av de förskolor som deltog i en aktivitet ligger i Visby. Resterande ligger i Hellvi, Hemse, Stenkyrka, Sanda, Klintehamn, Dalhem samt Lau/När.

Totalt sett, av de 31 förskolor som deltog i aktiviteter ligger 15 stycken, 48%, i Visby.

Av de 31 förskolor som *inte deltog* i någon aktivitet ligger 16 stycken i Visby. De resterande 15 är spridda över hela ön från Öja till Fårö. Av dessa 31 förskolor var 15 stycken friskolor dvs. 48%.

Fig. 2:11 Antal förskolor som deltagit i respektive konstform 2017.

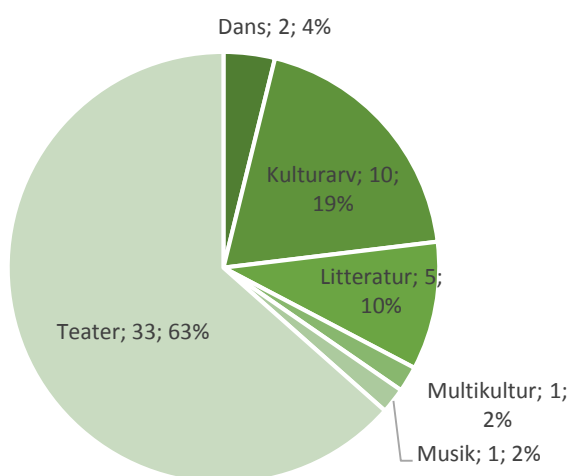
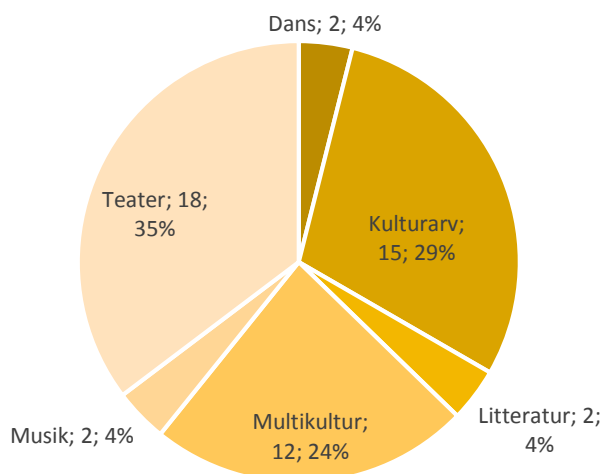

Fig. 2:12 Antal förskolor som deltagit i respektive konstform 2018.

Konstformerna Konst, Film och Hantverk representerades, enligt det insamlade materialet, inte alls hos förskolorna 2017 och 2018.

2.3 Grundskolorna

På Gotland finns 35 grundskolor. I undersökningen räknas också Grundsärskolan som en egen skola vilket gör det totala antalet till 36. Av dem är 31 stycken kommunala och fem är friskolor. I Visby finns totalt 15 av de 36 skolorna. Fyra av fem friskolor ligger i Visby. Nio av grundskolorna har högstadium. 22 stycken av skolorna har över 100 elever.

Alla grundskolor deltog både 2017 och 2018 i minst en kulturaktivitet. Medelvärdet ligger desto högre: 5,2 aktiviteter för 2017 och 5,75 aktiviteter per skola för 2018. De som gjorde fem eller fler aktiviteter per skola och år ökade från 17 stycken 2017 till 24 stycken 2018. År 2018 gjorde alltså 66% av grundskolorna fem aktiviteter eller fler.

**Medelvärde i antal aktiviteter
per skola 2017: 5,2**

**Medelvärde i antal aktiviteter
per skola 2018: 5,75**

2.3.1 Grundskolornas storlek i relation till deltagande

De tre skolor på minstanivå (2 aktiviteter) 2017 och den skola på minstanivå (1 aktivitet) 2018 är alla skolor med under 75 elever. Det spelar naturligtvis roll. En mindre skola gör enligt undersökningen i regel färre aktiviteter då de har färre klasser och elever. Eskelhem skola (2017:2 2018:3) kan till antalet aktiviteter hamna lågt i jämförelse med andra. Med tanke på att det är en skola med enbart klasserna F-3 och 35 elever borde de dock anses ha ett aktivt deltagande. Något som analyseras på nästa sida.

År 2017 var det 11 av de 14 skolor med färre än 100 elever som deltog i fyra eller färre aktiviteter. Jämfört med 8 av de 22 skolor med ett elevantal på över 100 elever. Å andra sidan var det lika delar av skolorna med under 100 elever som 2018 deltog i mindre än fem respektive fem eller fler aktiviteter. 2018 deltog 17 av de 22 skolor med fler än 100 elever i fem eller fler aktiviteter. Ett större elevantal skapar alltså ofta ett större antal aktiviteter per skola.

2017

Antal aktiviteter:	2	3-4	5-6	7-8	9-10	11	14
Antal skolor:	3	16	8	4	2	2	1
Andel i procent:	8%	44%	22%	11%	6%	6%	3%

2018

Antal aktiviteter:	1	3-4	5-6	7-8	9-10	11	12
Antal skolor:	1	11	13	5	4	1	1
Andel i procent:	3%	31%	36%	14%	11%	3%	3%

Det finns dock exempel som bryter detta mönster åt båda håll. Södervärnskolan är en av de större skolorna på ön med sina dryga 400 elever. De deltog ändock enbart i tre aktiviteter 2017 respektive 2018 vilket får anses väldigt lite med tanke på skolans storlek. Atheneskolan i Visby kan med sina fyra aktiviteter per år också anses ligga lågt med tanke på deras dryga 300 elever. Garda skola (2017: 4, 2018: 10), Stånga skola (2017: 6, 2018: 5), och Öja skola (2017: 5, 2018: 7), är istället exempel på skolor som har färre än 100 elever men ofta ligger över medelvärdet i antal aktiviteter. Att knyta ett stort deltagande till stora skolor går därför inte automatiskt att göra. Inte heller att säga att små skolor automatiskt har ett lägre deltagande.

Det går, för att få en mer rättvis bild, att titta på aktiviteter per elev och skola. Att dela antal aktiviteter med elevantalet ger ett värde som är mer jämförbart skola till skola. År 2017 hamnar det lägsta värdet då på 0,01 aktiviteter per elev (Atheneskolan Visby, Lyckåkerskolan, Södervärnskolan, Väskinde skola och Västerhejde skola). Det högsta värdet hamnar på hela 0,2 aktiviteter per elev på Öja skola. Näst högst med ett värde på 0,08 hamnar Kräklingbo skola. Medelvärdet ligger för år 2017 på 0,03.

Alla de fem skolor som har värden på eller över 0,06 aktiviteter per elev år 2017 är skolor med under 93 elever. Alla dessa ligger dessutom på landsbygden (Öja skola, Kräklingbo skola, Eskelhem skola, Stånga skola och Vänge skola).

Alla de tio skolor som har ett värde på 0,02 eller lägre är skolor med över 130 elever. Hälften av dem ligger i Visby (Atheneskolan, Guteskolan, Lyckåkerskolan, Solbergaskolan och Södervärnskolan). Resterande ligger på landsbygden (Fole skola, Romaskolan, Solklintsskolan, Väskinde skola och Västerhejde skola).

Även år 2018 hamnar det lägsta värdet på 0,01 aktivitet per elev (Atheneskolan Visby, Solbergaskolan och Södervärnskolan). Högst värde på 0,1 får Kräklingbo skola, Öja skola och Garda skola. Medelvärdet även detta år blir 0,03 aktiviteter per elev. Alléskolan i Visby hamnar detta år högt med sitt värde på 0,08, trots sina 191 elever och att skolan ligger i Visby.

Av de sex skolor som har ett värde på 0,08 eller högre ligger bara Alléskolan i Visby. Resterande är Öja skola, Kräklingbo skola, Havdhem skola, Garda skola och Eskelhem skola. Alla dessa skolor förutom Alléskolan har under 94 elever.

Av de åtta skolor som 2018 har ett värde på 0,02 eller lägre ligger hälften i Visby (Atheneskolan Visby, Lyckåkerskolan, Solbergaskolan och Södervärnskolan). Resterande ligger på landsbygden. (Fardhem skola, Fole skola, Romaskolan och Västerhejde skola). Alla de åtta skolorna utom Atheneskolan i Fardhem har mellan 130-703 elever.

Ser man till totalt båda åren har alltså Öja skola högst värde följt av Kräklingbo och Eskelhem. Atheneskolan i Visby och Södervärnskolan i Visby är det som totalt får lägst värde. Värdena för respektive skola redovisas i excelfilen med det insamlade materialet.

Fig. 2:13 2017: Högst deltagande sett till antal aktiviteter per skola.

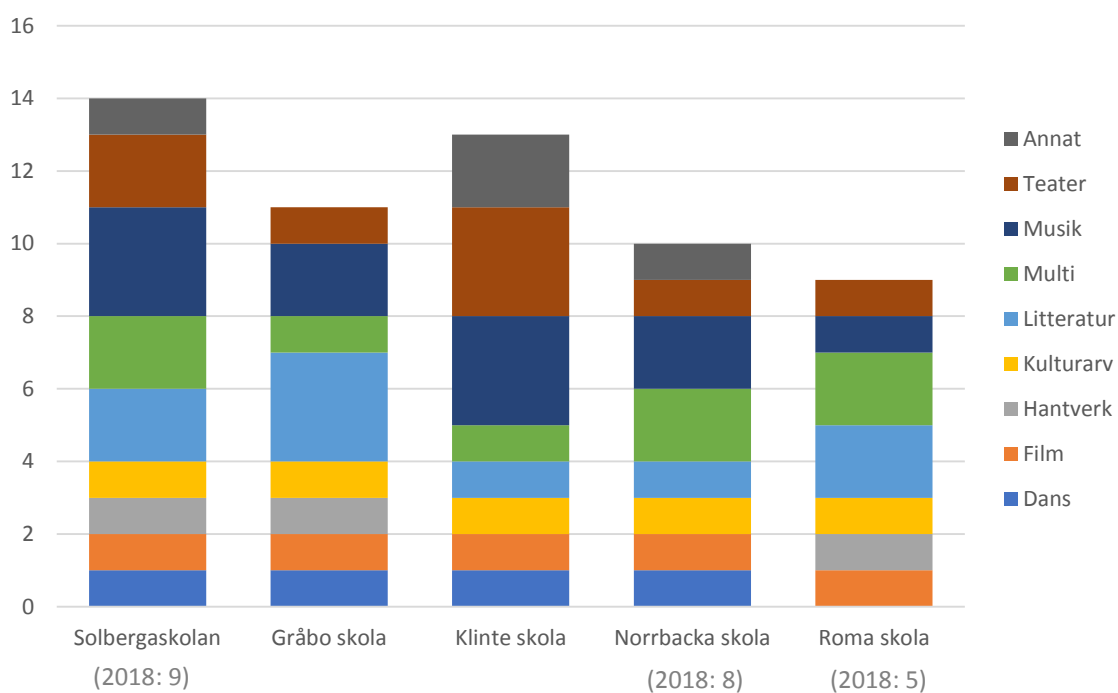
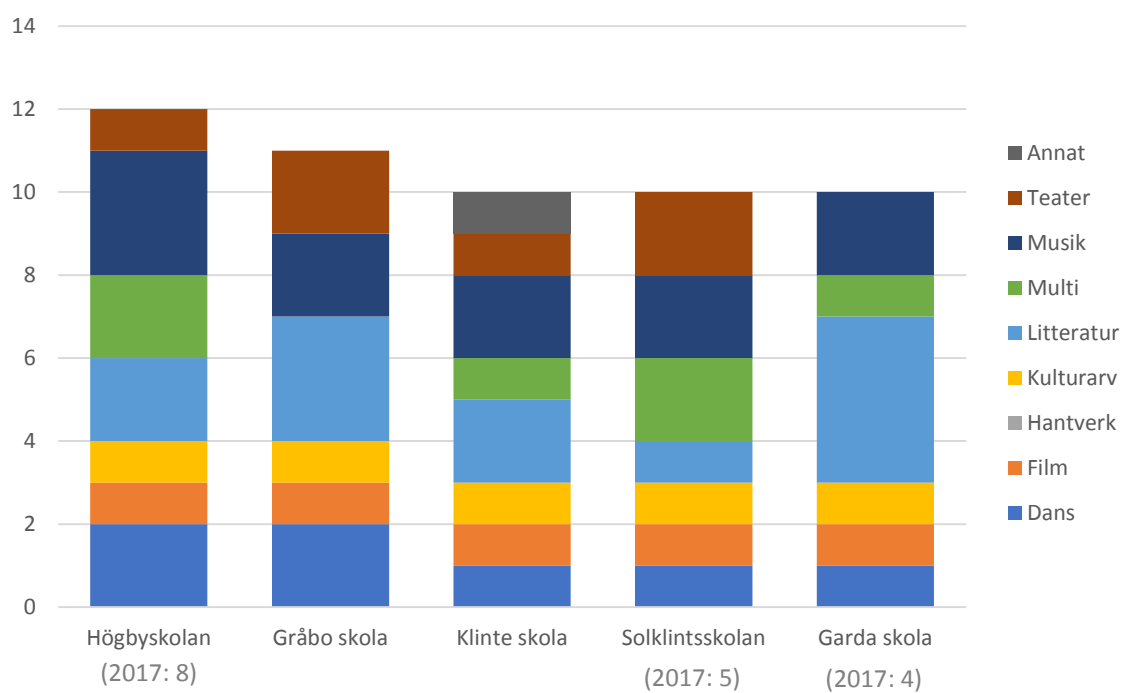

Fig. 2:14 2018: Högst deltagande sett till antal aktiviteter per skola.

2.3.2 Grundskolornas geografiska placering i relation till deltagande

Ungefär en tredjedel av alla inrapporterade aktiviteter 2017 gjordes i skolan. Resterande två tredjedelar besökte skolan aktören. För 2018 låg siffran på cirka 60% hos aktören och ca 40% i skolan.

Det har av studien inte framkommit att grundskolornas geografiska läge i sig skulle påverka deras aktivitet nämnvärt. De skolor som deltog i flest aktiviteter finns både i Visby och på landsbygden och vice versa. De skolor som deltar i flest aktiviteter per elev ligger ofta på landsbygden.

Det är dock möjligt att överlag se ett samband mellan större orter och fler aktiviteter per skola, då i fallet med Klintehamn, Slite, Roma, Hemse och Visby. Det har nog dock inte så mycket med det geografiska läget att göra (och därigenom tillgången på eller närheten till kulturaktiviteter) som det faktum att skolorna på större orter har fler elever och därför tar del av fler aktiviteter.

Kartorna Fig. 2:15 och Fig. 2:16 redovisar geografiskt de skolor som deltagit i flest respektive minst antal aktiviteter respektive år om man ser till aktiviteter per skola. Gröna kryss står för 5 eller fler aktiviteter, röda för färre än fem. De tar ingen hänsyn till elevantal. Kryssen i Visby står för ett flertal skolor.¹³

Fig. 2:15. grundskolornas geografiska placering efter deltagande 2017.

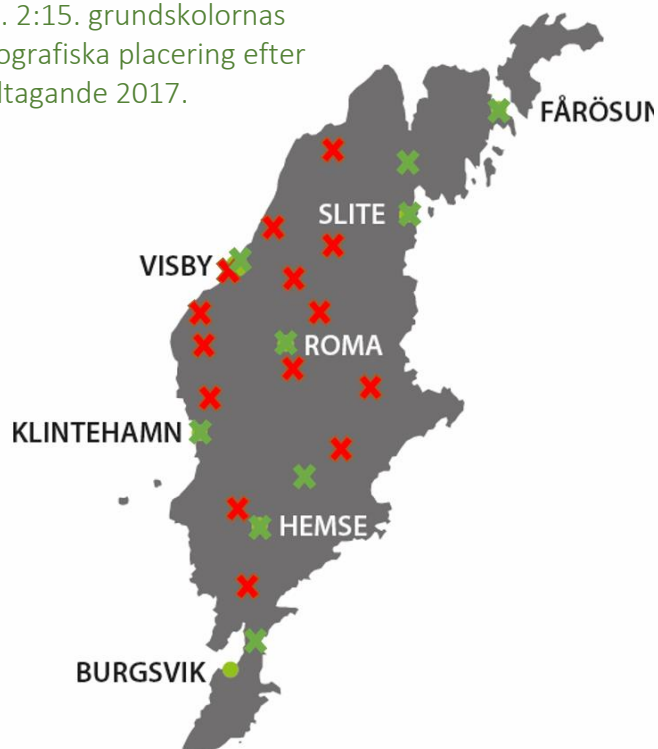
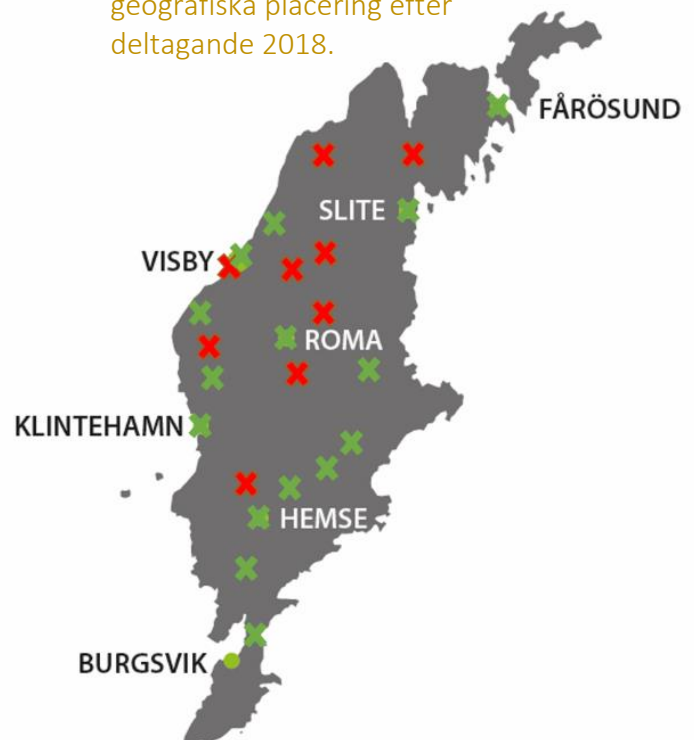

Fig. 2:16. grundskolornas geografiska placering efter deltagande 2018.

¹³ Kartor hämtade från Region Gotlands AD/Formgivare Malin Ericsson.

2.3.3 Grundskolornas deltagande i relation till åldersgrupper

Alla skolor har gjort aktiviteter för alla målgrupper som går på skolan både 2017 och 2018 med ett enda undantag. Vänge skola gjorde år 2017 enbart aktiviteter med mellanstadieeleverna enligt de aktiviteter som rapporterats in till undersökningen. Deras F-3 verkar inte deltagit i någon aktivitet det året, medan M fick tre aktiviteter.

2.4 Gymnasiets deltagande

Gymnasieskolornas deltagande är det som är svårast att mäta i undersökningen då gymnasieskolorna är väldigt stora och omfattar många olika utbildningar. Eftersom undersökningen inte frågat om klass eller program blir resultaten därför övergripande. Gymnasieskolorna i undersökningen är tre: Gutegymnasiet, Wisbygymnasiet och Gymnasiesärskolan. Alla tre har sitt säte i Visby (Wisbygymnasiets naturbruksprogram finns i Roma).

Kommunala Wisbygymnasiet har 1510 elever läsåret 2018/2019 och har 17 program.¹⁴

Friskolan Gutegymnasiet har 272 elever läsåret 2018/2019.¹⁵

Inga siffror har samlats in för Gymnasiesärskolan.

Kommunala Gymnasiesärskolan och Wisbygymnasiet är de två skolor som deltar i flest aktiviteter var per år. Gymnasiesärskolan deltog i 7 (2017) respektive 10 (2018) aktiviteter, vilket är mycket oavsett elevantal. Wisbygymnasiet är en mycket stor skola men de deltar i 8 (2017) respektive 10 (2018) aktiviteter. Gutegymnasiet deltog i 4 (2017) respektive 3 (2018) aktiviteter. Wisbygymnasiet var också medarrangör på en aktivitet.

---

¹⁴ Skolverkets statistik. Tillgänglig genom www.skolverket.se

¹⁵ Ibid.

Fig. 2:17. 2017: Gymnasieskolornas aktiviteter

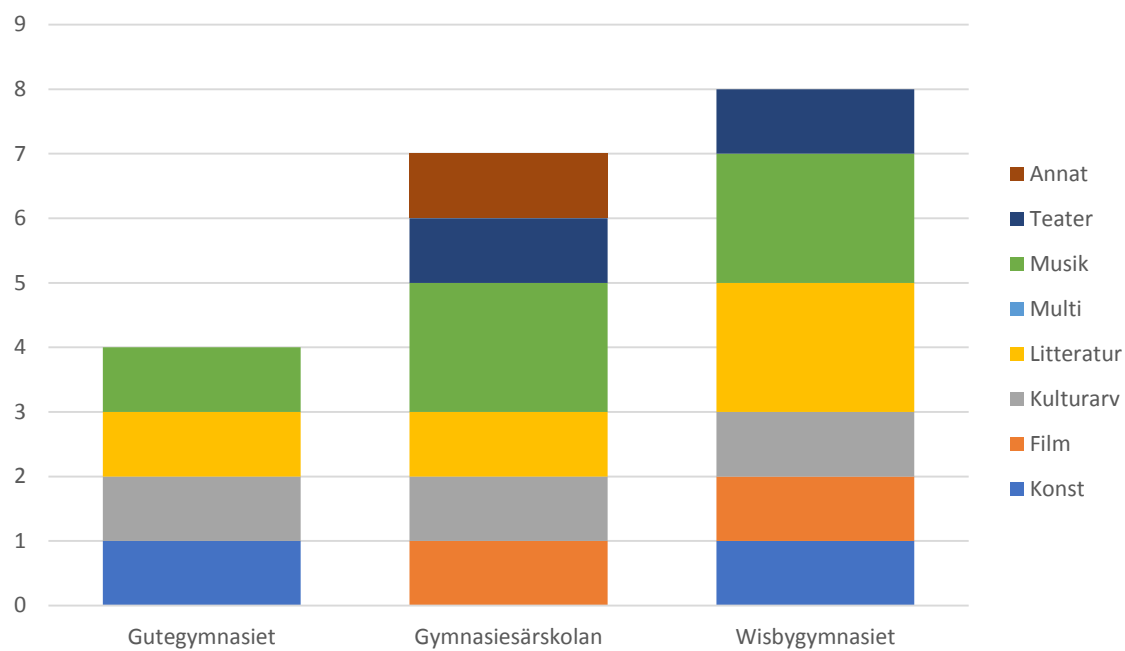
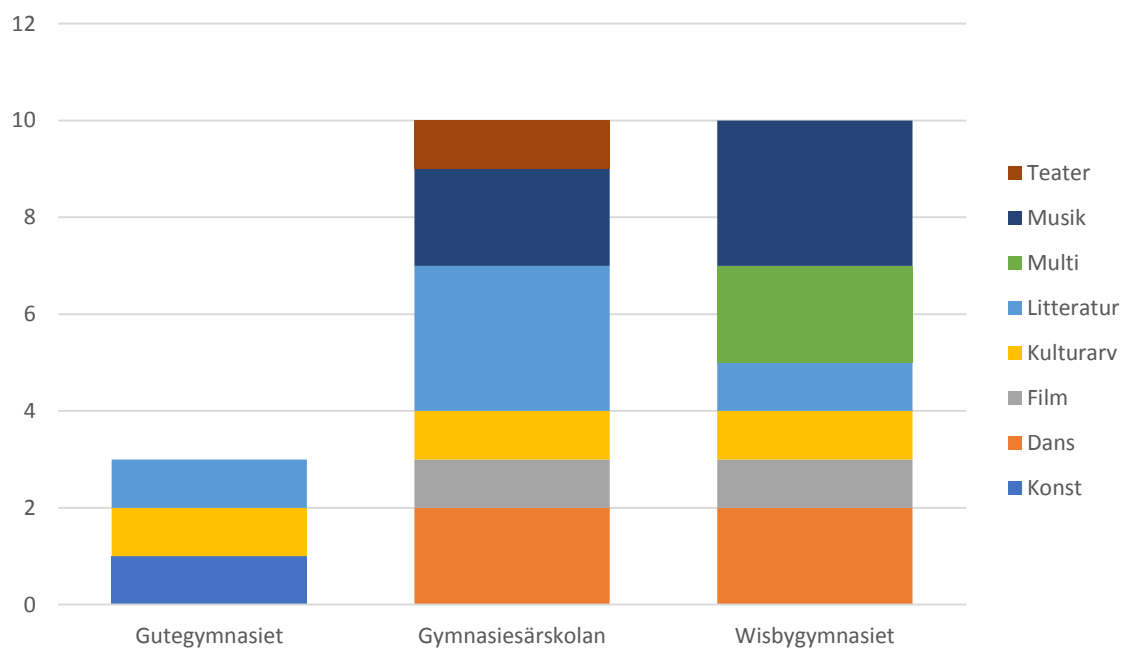

Fig. 2:18. 2018: Gymnasieskolornas aktiviteter

2.5 Friskolors deltagande jämfört med de kommunala skolornas deltagande.

Friskolorna deltog både år 2017 och år 2018 överlag i färre aktiviteter än de kommunala. Atheneskolan i Fardhem är den skola som om man ser till både på förskole- och grundskolnivå hamnar lägst i mätningarna. Tydligast blir skillnaden mellan friskola och kommunal skola på förskolenivå. På grundskolenivå hamnar alla friskolor under medelvärdet i aktiviteter per skola 2017. År 2018 hamnar tre av fem friskolor under medelvärdet i aktiviteter per skola, de två övriga hamnar strax över med sex aktiviteter (Guteskolan och Orionskolan).

2.6 Skapande skola

Skapande skola är ett statsbidrag, fördelat av Kulturrådet sedan 2008, för att stärka samverkan mellan skolan och det professionella kulturlivet. Bidraget går till *kommunal* förskola-grundskolans årskurs 9, förberedelseklass och särskola. Skapande skola är ett komplement till skolornas och regionernas egen kulturbudget.

2017: 2803 elever i F-9 inklusive Grundsärskolan deltog på Gotland i Skapande skola.

Konstarter som representerades var: *Litteratur, Konst, Teater, Musik, Film, Dans, Multikultur, Kulturarv, Annat*.¹⁶

2018: 2868 elever i F-9 inklusive Grundsärskolan deltog på Gotland i Skapande skola.

Konstarter som representerades var: *Litteratur, Konst, Multikultur, Kulturarv, Film, Musik, Teater, Annat*.¹⁷

I alla konstformer förutom *Kulturarv* skapade eleverna själva. I *Kulturarv* var de publik och medskapande.

Fig. 2:19 Antal aktiviteter i respektive konstart 2017.

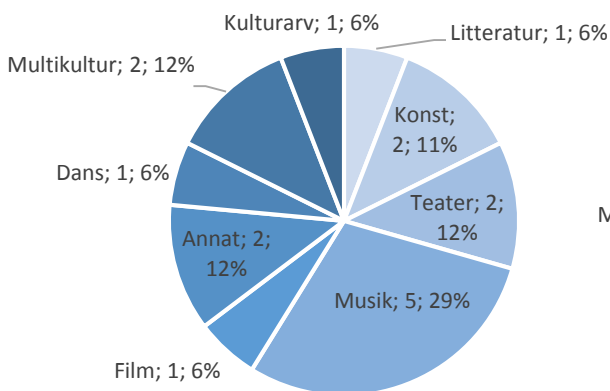
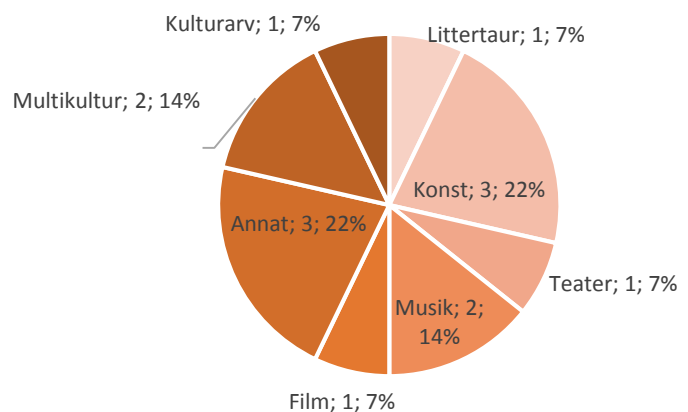

Fig. 2:20 Antal aktiviteter i respektive konstart 2018.

¹⁶ Cirkus

¹⁷ Ibid.

Fig. 2:21 Antal elever som deltagit i respektive konstform i Skapande Skola 2017.

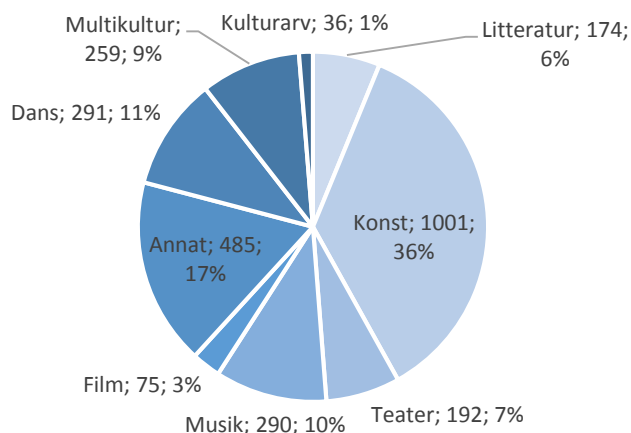
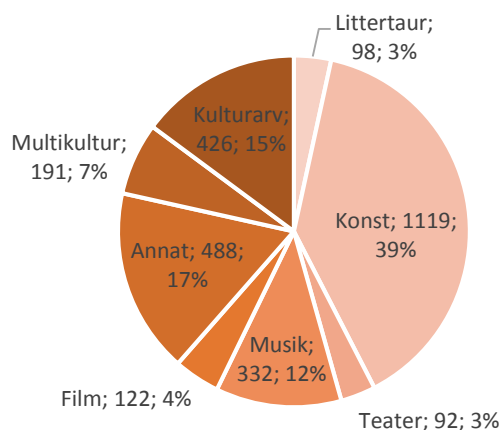

Fig. 2:22 Antal elever som deltagit i respektive konstform i Skapande Skola 2018.

Konst är den konstform som flest elever deltog i, i Skapande Skola 2017-2018 på Gotland. Av de 2803 eleverna som 2017 deltog i Skapande skola deltog 36% i någon aktivitet i konstformen *Konst*. 2018 var det 39% av 2868 elever.

De åldersgrupper som deltog i aktiviteter med konstformen *Konst* var 2017 L, M, H och Grundsärskolan. År 2018 var det L, M och H. I dessa aktiviteter skapar eleverna själva.

Alla kommunala skolor deltog under 2017 i någon Skapande skolaaktivitet förutom Eskelhem skola (F-3), Kräklingbo skola (F-6) och Vänge skola (F-6). Övriga kommunala skolor deltog i 1-8 aktiviteter under 2017.

Alla kommunala skolor deltog under 2018 i någon Skapande skolaaktivitet förutom Eskelhem skola (F-3), Humlegårdsskolan (F-1) och Västerhejde skola (F-6). Övriga kommunala skolor deltog i 1-9 aktiviteter under 2018.

De skolor som år 2017 deltog i flest Skapande skolaaktiviteter är i tre av fyra fall samma som gjorde flest av aktörernas aktiviteter sett till aktiviteter per skola: Gråboskolan (11+8 aktiviteter), Klinteskolan (11+7 aktiviteter) och Norrbackaskolan (10+7 aktiviteter). Solbergaskolan som 2017 tog del av flest av aktörernas aktiviteter (14) gjorde dock enbart tre Skapande skolaaktiviteter.

Likaså vad det gäller 2018 kan man se att de som deltog i många av aktörernas aktiviteter per skola även är de som deltog i flest Skapande skolaaktiviteter, även om det inte är lika tydligt som året innan. Det gäller för exempelvis för Högbyskolan (12+5 aktiviteter) och Lyckåkerskolan (8+4 aktiviteter) och Solklintsskolan (10+4 aktiviteter). Tjelvarskolan utmärker sig då de detta år gjorde nio Skapande skolaktiviteter (betydligt fler än de andra som gjorde 0-5 aktiviteter). Tjelvarskolan verkar ha gjort en aktivitet per klass istället för, som många andra skolor, göra samma aktivitet med flera klasser och åldersgrupper.

När Skapande skolas aktiviteter läggs till kulturaktörernas aktiviteter hamnar medelvärdet i antal aktiviteter per skola på 2017:7,6 och 2018: 8.

Ser man till antal aktiviteter per elev när även Skapande skola räknas in (och om man bortser från friskolorna) hamnar Södervärnsskolan på lägsta nivå med ett värde på 0,01 år 2017. Den följs av Lyckåkerskolan, Solbergaskolan och Väskinde skola med värden på 0,02. Medelvärdet för 2017 hamnar på 0,04 när Skapande skolas aktiviteter är inräknade. Alla utom en av skolorna på lägstnivå är Visbyskolor med över 195 elever. Den skola som gör flest aktiviteter per elev 2017 när Skapande skola är medräknat är Öja skola med värdet 0,2. Den följs av Humlegårdsskolan (0,1), Gråboskolan (0,09), Norrbackaskolan (0,09) och Lärbro skola (0,09).

År 2018 har Solbergaskolan och Södervärnsskolan det lägsta värdet med 0,01. De följs av Romaskolan på 0,02. Medelvärdet för 2018 när även Skapande skola räknas in ligger på 0,05.

De tre skolor som gör flest aktiviteter per elev 2018 när Skapande skola är medräknat är Öja skola, Kräklingbo skola och Tjelvarskolan med värde på 0,2. De följs av Havdhem (0,1), Garda skola (0,1), Vänge skola (0,09), Stenkyrka skola (0,09), Sanda skola (0,09) och Eskelhem skola (0,09).

Intressant är alltså att flera av de skolor som *inte deltog* i någon Skapande skolaaktivitet ändå hamnar högt i aktiviteter per elev. Exempelvis Eskelhem skola och Kräklingbo skola.

Totalt sett till båda åren när även Skapande skola räknas in har Öja skola högst värde och Södervärnsskolan lägst.

3. Resultat

Konstarter

Undersökningen har visat att kulturaktörerna på ön erbjuder ett utbud av aktiviteter till grundskolan och gymnasiet i alla konstarter förutom *Konst*. Konststarten konst (där bland annat både bildkonst och skulptur ingår så som både historisk konst och samtidskonst) lyser idag med sin frånvaro om man ser till kulturaktörernas utbud av aktiviteter. Det kan vara en anledning till att konsten är den mest förekommande konststarten vad det gäller Skapande skola.

Även konststarten *Hantverk* är en underrepresenterad konstform. Den representeras inte heller av Skapande skolaaktiviteter.

Deltagande

Det är tydligt i undersökningen att eleverna oftast i de aktiviteter som kulturaktörerna erbjuder deltar som publik. I väldigt få fall skapar de själva. Skapande skola fyller även här det ”hål” som aktörernas aktiviteter lämnar efter sig. I alla fall utom ett skapar eleverna själva i Skapande skola jämfört i 19% (2017) och 13% (2018) av fallen i aktörernas aktiviteter. Intresset att få skapa själva verkar alltså stort från skolornas sida.

Åldersgrupper

Förskolan är starkt underrepresenterad i deltagande då hälften av alla förskolor inte deltog i en enda aktivitet.

Alla åldersgrupper/stadium på vardera grundskola deltar i aktiviteter (förutom Vänge, L, 2017).

Det råder efter undersökningen ovisshet om hur stor del av gymnasieeleverna som tar del av någon aktivitet då enskilda program inte undersökts.

Geografisk placering/skolans storlek

Ser man enbart till antalet aktiviteter per elev i grundskolan så klarar sig landsbygdsskolorna med under 100 elever bäst i kartläggningen. De större skolorna i Visby och kring centralorterna är de som överlag per elev har lägst deltagande. Totalt sett till båda åren när även Skapande skola räknas in har Öja skola (liten landsbygdsskola) högst värde och Södervärnsskolan (stor Visbyskola) lägst. Resultaten blir tvärt om, om man ser till antalet aktiviteter per skola.

Det går att se ett samband mellan de större orterna på ön och hur många aktiviteter en skola gör. Det har nog dock enbart med skolan storlek att göra.

Någon konkret koppling mellan geografiskt läge och deltagande har i undersökningen inte kunnat styrkas.

Friskolor/Kommunala skolor

Friskolor deltar överlag i färre aktiviteter än de kommunala. De ingår inte heller i statsbidraget Skapande skola.

4. Avslutande och reflekterande diskussion

Den här kartläggningen gjordes som en förstudie till den Kulturgaranti som ska införas på Gotland.

I den gotländska kulturgarantin, som ska verka som en bro mellan kulturen och skolan, betonas två mål: *likvärdighet och samordning*. Dessa konkretiseras genom att garantin, som är ett basutbud av kulturaktiviteter, kontinuerligt ska nå *alla barn på Gotland*, samt att det ska ske genom en samordnad väg in i förskola och skola. Aktiviteterna ska inordnas i skolans ordinarie verksamhet och uppdrag och vara ett stöd i skolans arbete. För att säkra kvalitet, utveckling och långsiktighet är målsättningen att en utvecklad samverkan mellan skola, kulturskola och kulturaktörer sker.¹⁸

Det första målet som uttrycks i Kulturplanen om Kulturgarantin är att ”Region Gotland inför en kulturgaranti som erbjuder alla barn och ungdomar 6-18 år regelbundna möjligheter att aktivt delta i kulturaktiviteter samt att få ta del av ett varierat utbud av professionella kulturupplevelser.”

Den här kartläggningen undersökte åldrarna 0-18 år och gav därför ett bredare perspektiv än vad Kulturgarantins målgrupp är. Huruvida förskolan ska inkluderas i kulturgarantin är upp till beslutsfattarna. Viktig är dock formuleringen om att kulturaktiviteter kontinuerligt ska nå ”alla barn på Gotland”. En svårighet eller utmaning är förskolans stora åldersspann på 0-5 år. En ettåring och en femåring kräver olika av kulturupplevelser. Hur kan aktörerna finna en väg som passar alla? Den nationella satsningen Bokstart är ett exempel på en aktivitet som skulle kunna passa för de allra minsta och skulle kunna ingå i en kulturgaranti om den görs i regional regi.

Undersökningen visar på att den gotländska kulturgarantins två mål: likvärdighet och samordning är högst relevanta. Idag finns ingen likvärdighet eller samordning för kulturaktiviteterna. Skolornas deltagande varierar stort och mycket verkar grunda sig i skolpersonalens vilja och engagemang. Från Regionens sida finns heller ingen samordning av aktiviteter för att underlätta deltagandet. Att samla alla aktiviteter under en digital portal skulle antagligen underlätta för skolorna att ta del av kulturutbudet och kanske öka intresset om det är svårt. Varför kom ingen skola på visningen av utställningen Humlan flyger? Från aktörernas sida handlar det också mycket om enskilda personers påverkan, precis som i skolorna. Det är tydligt att biblioteken gör olika antal aktiviteter beroende på resurser och engagemang. Detta slår väl ut för vissa skolor och sämre för andra. Trots att det från aktörernas sida överlag finns ett utbud av aktiviteter är det viktigt att hela tiden utveckla och tänka nytt istället för att klappa sig på axeln och känna sig nöjd. Finns det en anledning till att bara 50% av förskolorna deltar i någon form av kulturaktivitet mer än deras egna intresse?

Att konstarten *Konst* (*Konst* innebär här främst bildkonst och skulptur) är underrepresenterad kan enklast förklaras med att Konstmuseet i Visby inte har en pedagog. Konstkonsulenten kan inte här anses svara för Konstmuseet på samma sätt som Kulturarvskonsulenten inte svarar för

---

¹⁸ Region Gotland, Kulturplan 2017–2020, s. 48.

Fornsalen. Konstmuseet i Visby står därför helt utan samordnad pedagogisk verksamhet riktad mot skolorna. Extra tydlig blir pedagogernas betydelse vid jämförelse med Fornsalen där man har ett tydligt, utarbetat pedagogiskt program som på ett framgångsrikt sätt når väldigt många skolelever på Gotland. Fornsalens pedagoger verkar dock inte på Konstmuseet trots att de är samma organisation. I nuläget uppfylls behovet av bildkonst, skulptur och skapande verksamhet på temat i största del genom Skapande skola. Det kan ses som en tröst i sammanhanget men inget man kan använda sig av i en Kulturgaranti då Skapande skola är ett statsbidrag.